

Samordning stomme och installationer

Bakgrund

I prefabricerat byggande uppstår det ibland konflikter mellan stomkonstruktion och installationer. Dessa konflikter kan förebyggas genom bättre samordning på ett tidigt stadium.

Syfte

Syftet med projektet har varit

- att finna problem som kan uppstå vid samordningen mellan en prefabricerad stomme (huvudsakligen i stål) och byggnadens installationssystem
- att återföra erfarenheter från ett antal objekt till beställare, projektörer och entreprenörer
- att bidra till kompetensutvecklingen inom det prefabricerade byggandet.

Genomförande

Projektet har genomförts vid Stålbyggnadsinstitutet med bidrag från SBUF och med hjälp av en arbetsgrupp där NCC Teknik i Malmö, NCC Fastigheter, NCC Prefab, Skanska Teknik, Calor VVS och Fritz Jaenecke Arkitektgrupp har deltagit.

Tre kontorsprojekt - Wasa Center i Solna samt två projekt inom Nacka Strand - och tre flerbostadshusprojekt i Nyköping har specialstuderats.

Resultat

Vad gäller *kontorshus* är samordningsproblemen relativt få. En anledning är att kunskaper om prefabricerat byggande spreds allmänt under 1980-

talet. En annan anledning är att installationer oftast ges separata utrymmen i kontorshus. Vanliga problem som kan undvikas med bättre planering är

- dyra rördragningar till följd av konflikt mellan fasadbalk och värmestam
- för små och för få installationsschakt
- håltagning i håldäckselement.

Eftersom det sällan lämnas separata utrymmen för installationer i *bostadshus* och installationerna integreras i stommen, blir det många kollisioner. Här återkommer problemet med fasadbalkar. Ännu vanligare är problem när olika ledningar skall passera en mittbalk, då det sällan finns undertak som gör det möjligt att dra horisontella ledningar fritt från stommen.

Rapporten ger många praktiska tips med illustrationer. Erfarenheter från England, Danmark och Finland tas upp. Texten avrundas med en utblick mot framtiden.

Ytterligare information lämnas av

Lars Hamrebjörk, Stålbyggnadsinstitutet, tel 08-661 02 33, eller av Göran Nilsson, NCC AB, tel 040-31 70 00.

Rapporten Samordning stomme och installationer (SBI Publikation nr 140 av Lars Hamrebjörk, 47 sid exkl bilagor, pris exkl moms 100 kr) kan beställas från Stålbyggnadsinstitutet, tel 08-661 02 80, fax 08-661 03 05.

